

Užimtumo tarnybos apklausoje – darbdavių lūkesčiai ir nerimas

Prasidedant 2025-iesiems darbdavių nuotaikos – geresnės nei prieš metus. Daugiau jų tikisi didinti veiklos apimtis ir darbuotojų skaičių, taip pat – skirti lėšų darbuotojų mokymams, numatyti didesnes investicijas naujoms technologijoms. Tai rodo Užimtumo tarnybos atlikta daugiau nei pustrėčio tūkstančio šalies darbdavių apklausa.

„Beveik du trečdaliai apklaustųjų šiomet viliasi išlaikyti *status quo*. Tikimasi, kad nesikeis gamybos ar paslaugų apimtys, o darbuotojų skaičius išliks stabilus. Nepaisant to, optimizmo ženklų darbo rinkoje stebime daugiau nei prieš metus“, – pabrėžė Užimtumo tarnybos direktorė Inga Balnanosienė.

Didesnių gamybos ar paslaugų apimčių šiais metais tikisi 32 proc. įmonių (pernai tokių buvo 25 proc.), darbuotojų skaičius didėjimo – 25 proc. (pernai – 21 proc.), skirti daugiau lėšų įrenginiams ir kitoms technologijoms ketina 37 proc. (pernai – 31 proc.), o darbuotojų mokymus planuoja 43 proc. (pernai – 36 proc.).

Labiau optimistiškai nusiteikę yra didesni darbdaviai. Tarp jų – daugiau planuojančiųjų padidinti gamybos ar paslaugų apimtį, darbuotojų samdą, atlyginimus, išlaidas darbuotojų mokymui ir technologijoms. Mažesni darbdaviai labiau linkę išlaikyti nekintančią padėtį, daugiau jų nerimauja dėl padidinto minimalaus darbo užmokesčio ir žaliavų kainų. Daugiausiai pozityviai nusiteikusių darbdavių – tarp vandens tiekimo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo bei administracinės ir aptarnavimo veiklą vykdančių įmonių (pastarosioms priskiriami ir laikinojo įdarbinimo paslaugas teikiantys darbdaviai). Šiuose sektoriuose – daugiausiai planuojančių suteikti daugiau nei pernai paslaugų, sukurti bent vieną naują darbo vietą ir padidinti darbuotojų skaičių.

Mažiau optimizmo juntama apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų bei transporto sektoriuose. Kas septinta apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų įmonė 2025 metais prognozuoja veiklos susitraukimą, o kas devinta išvelgia galimą darbuotojų skaičiaus mažėjimą. Transporto sektoriuje mažesnes nei pernai paslaugų apimtį ir mažėsiantį darbuotojų skaičių planuoja kas devintas darbdavys.

Keičiasi darbdavių įvardijami svarbiausi iššūkiai. Sumažėjo nerimaujančių dėl energijos sąnaudų, infliacijos ar brangaus skolinimosi, padaugėjo numatančių sunkumus dėl darbuotojų trūkumo, jaunų specialistų pritraukimo, minimalaus darbo užmokesčio augimo.

Galimus iššūkius dėl pabrangusių žaliavų išvelgia kas trečias darbdavys (35 proc.). Energijos sąnaudos ir pardavimų vidaus rinkoje mažėjimas kelia nerimą ketvirtadaliui, brangus skolinimasis – 12,8 proc. Susitraukusias eksporto apimtį iššūkiu veiklos gyvybingumui ir sėkmei įvardijo kas penkta gamybos ir kas ketvirta transporto įmonė.

Užimtumo tarnybos apklausoje – darbdavių lūkesčiai ir nerimas

Darbuotojų stygių ir minimalios algos didėjimą į svarbiausių laukiamų 2025-ųjų iššūkių trejetuką įtraukė beveik pusė darbdavių (45 proc.). Mažiausiai dėl MMA nerimaujančių – Vilniaus apskrityje.

Didesnius darbo užmokesčio biudžetus yra suplanavę daugiau nei pusė darbdavių. Vis dėlto daugiau nei trečdalis nerimauja dėl pajėgumų pasiūlyti darbuotojams ir darbo ieškantiesiems patrauklų atlygį.

Dėl konkurencingo darbo užmokesčio daugiausiai abejonių turi viešojo valdymo ir žmonių sveikatos priežiūros bei socialinio darbo įstaigos, dėl jaunų specialistų pritraukimo – švietimo įstaigos bei vandens tiekimo ir atliekų tvarkymo įmonės, o dėl talentų išlaikymo – informacijos ir ryšių bei finansinę ir draudimo veiklą vykdančios darbdaviai. Darbuotojų kaitą iššūkiu dažniausiai įvardijo apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų bei administracinę ir aptarnavimo veiklą vykdančios įmonės.

Pasak I. Balnanosienės, nuotolinio ar hibridinio darbo organizavimas jau tampa praeities problema: „Daugelis tokio darbo modelių taikančių organizacijų atsirinko jų poreikius atitinkančius technologinius įrankius, susiformavo naujus darbo įpročius. Dabar daugiau darbdavių iššūkiu įvardija emocinę darbuotojų gerovę.“

Kasmetinis darbdavių nuomonės tyrimas vyko 2024 m. lapkritį-gruodį. Jo metu apklausta 2,6 tūkst. šalies įmonių ir įstaigų, kuriose dirba 178,8 tūkst. darbuotojų.

